

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Emil Kraemer; Kliment Šoler

Vědeckometodické ústavy pro studium pracujících na našich vysokých školách

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 7 (1962), No. 1, 34--35

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/139813>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1962

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

VYUČOVÁNÍ MATEMATICE A FYZICE

VĚDECKOMETODICKÉ ÚSTAVY PRO STUDIUM PRACUJÍCÍCH NA NAŠICH VYSOKÝCH ŠKOLÁCH

EMIL KRAEMER — KLIMENT ŠOLER

Na našich vysokých školách existuje už několik let studium při zaměstnání, které se uskutečňuje většinou formou dálkového nebo večerního studia. Počet studujících v těchto formách studia stále vzrůstá a dosáhl u nás v letošním školním roce už téměř počtu 30 000, tj. skoro třetiny počtu všech posluchačů našich vysokých škol. Největší počet studujících při zaměstnání je přitom na vysokých školách technických, na vysokých školách vzdělávajících učitele a na vysokých školách ekonomických. Podle usnesení pléna ÚV KSČ ze dne 23. dubna 1959 se bude toto studium i v budoucnosti dále rozvíjet a bude nabývat stále většího významu.

Řádné studium při zaměstnání je však na našich vysokých školách bez tradice; přitom má celou řadu pedagogických i organizačních problémů, které jsou značně odlišné od problémů studia interního. Z těchto důvodů má ovšem mnoho nedostatků a nevyvíká zatím velkou kvalitou. Proto citované usnesení ÚV KSČ zdůraznilo, že toto studium je třeba podstatně zlepšit po stránce organizační i pedagogické. Protože přitom jde vesměs o řešení zásadních problémů, je nutno aspoň pro určité skupiny vysokých škol při tomto řešení postupovat jednotně a promyšleně, obdobně jak se to už dávno děje v Sovětském svazu a několik let v NDR.

Tato situace vedla již v roce 1959 ke zřízení Ústavu pro dálkové studium učitelů na Universitě Karlově a obdobného ústavu na Universitě Komenského v Bratislavě. K tomu přibyl v roce 1961 nový Ústav pro studium pracujících na vysokých školách technických, který je organizačně začleněn do Českého vysokého učení technického (ČVUT) v Praze.

Posláním těchto ústavů je vědecky zkoumat vyučovací proces studia při zaměstnání na příslušných vysokých školách, toto studium metodicky řídit, zajišťovat pro ně vhodné studijní pomůcky, sledovat jeho výsledky a organizovat výměnu nejlepších zkušeností získaných ve studiu pracujících u nás i za hranicemi. Přitom oba universitní ústavy plní tuto úlohu pro tzv. učitelské fakulty universit a pro pedagogické instituty, kdežto Ústav pro studium pracujících na ČVUT vykonává svou funkci pro všechny vysoké školy technického zaměření.

Oba universitní ústavy pro dálkové studium pracujících podle společného plánu a dosáhly již slušných výsledků. Podle dosavadních zkušeností s dálkovým studiem vypracovaly ve spolupráci s širokým aktivem vysokoškolských učitelů nové učební plány

a osnovy dálkového studia učitelů, a to jak pro university, tak pro pedagogické instituty. Zároveň sestavily celostátní plán všech potřebných základních studijních materiálů pro dálkové studium na pedagogických institutech, podle něhož mají být do roku 1963 vydána všechna potřebná skripta. Jde o několik desítek titulů, na nichž pracuje mnoho autorů z universit i z jiných vysokých škol; dosud vyšlo přes 40 textů z různých oborů, mezi nimi i z matematiky a z fyziky. Po vyzkoušení ve vyučovací praxi se mají tyto učební texty přepracovat a vydat jako vysokoškolské učebnice zpracované se zvláštním zřetelem k samostatnému individuálnímu studiu. Obdobně se připravuje plánovitá tvorba učebních textů pro dálkové studium učitelů na univerzitách. Podaří-li se splnit ediční plány obou ústavů, vyjde do roku 1965 řada publikací, které budou zároveň vhodným studijním materiálem pro další vzdělávání učitelů vyučujících již na školách. Tato ediční činnost ústavů je doplněna různými semináři a konferencemi věnovanými problematice vysokoškolského studia při zaměstnání.

Ústav pro studium pracujících na ČVUT v Praze zahájil svou činnost v létě r. 1961. Jeho činnost se bude rozvíjet obdobně jako působení obou universitních ústavů; bude ovšem zaměřena k vysokým školám technického směru. Přitom bude ústav spolupracovat nejen s technikami, nýbrž i s hospodářskými resorty a s národními podniky, neboť bude metodicky řídit studium pracujících na vysokých školách, a také na podnikových institutech, a bude se zabývat i přípravou pro vysokoškolské studium na závodech a na středních školách.

Zřízení ústavů pro studium pracujících na vysokých školách znovu potvrzuje péči, kterou naše společnost věnuje otázce zvyšování kvalifikace pracujících. Je nyní na těchto ústavech, aby svou činností podstatně přispěly k brzkému zlepšení studia pracujících na našich vysokých školách.